

Igor Rankovic
Utvecklingsstrateg
Telefon 08-555 10 22
Igor.Rankovic@nykvarn.se

Kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare

KS/2020:405

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta förvaltningens förslag till Kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Från och med den 1 januari 2015 ska kommunfullmäktige varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare som ska gälla för en mandatperiod. Syftet med att fullmäktige ska lägga fast ett program är att lyfta frågorna om uppföljning och insyn till en politiskt strategisk nivå, för att där lägga fast grundkrav och omfattning, struktur och ansvar samt krav på återkoppling till brukare och allmänheten.

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till Kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare. Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen hemställa kommunfullmäktige att besluta anta förvaltningens förslag till programmet.

Med utgångspunkt i programmet ska nämnderna utarbeta en årlig plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp för privata utförare. Planen ska billäggas nämndens verksamhetsplan och återredovisas i samband med dess verksamhetsberättelse.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2020-07-14

Kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunens revision

Kommunstyrelsen

Vård- och omsorgsnämnden

Bygg- och miljönämnden

Utbildningsnämnden

*Ekonomikontoret
Kommunledningskontoret
Kultur- och fritidskontoret
Personalkontoret
Sambällsbyggnadskontoret
Näringslivs- och exploateringskontoret
Kommunens revision
NYBO
Akten*

Ärendebeskrivning

Från och med den 1 januari 2015 ska kommunfullmäktige varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Riksdagen har beslutat att kommunfullmäktige ska lägga fast ett program för privata utförare för att lyfta frågorna om uppföljning och insyn till en politisk strategisk nivå. Programmet ska gälla för en mandatperiod. Beslutet kan inte delegeras till kommunstyrelse eller nämnd.

Fullmäktiges program i Nykvarn

Kommunen ska i egenskap av ägare till kommunala företag även se till att företagen i sin tur ger allmänheten insyn i verksamhet, som de överlämnar till privata utförare. När en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Syftet med att kommunfullmäktige ska lägga fast ett program är att lyfta frågorna om uppföljning och insyn till en politiskt strategisk nivå, för att där lägga fast grundkrav och omfattning, struktur och ansvar samt krav på återkoppling till brukare och allmänheten. Fullmäktiges program blir därmed vägledande för hur arbetet ska genomföras och vad det ska innehålla. Uppföljningsresultat ger också relevant underlag till diskussioner om privata utförares roll i de berörda verksamhetsprocesserna.

Nämnderna årliga planer för uppföljning

Uppföljning och kontroll av verksamhet som genom avtal lämnats över till privata utförare ska prioriteras och särskilt inriktas på medborgarfokus, säkerhet och risken för ekonomiska oegentligheter. En utgångspunkt för den uppföljning som ska utföras är de mål som finns beslutade för de olika verksamheterna i enlighet med kommunens styrmodell. Med utgångspunkt i dessa krav ska varje nämnd med kommunfullmäktiges program som grund utarbeta en årlig plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp för privata utförare.

I syfte att förenkla och enhetliggöra målstyrningsprocessen är uppföljningen integrerad i styrmodellen och nämndens årliga plan för uppföljning av privata utförare ingår i nämndens verksamhetsplan. Planen ska billäggas nämnders verksamhetsplan och återredovisas i samband med dess verksamhetsberättelse i enlighet med kommunens styrmodell. Varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar också för att detta regleras i de avtal/uppdragsbeskrivningar som träffas med varje utförare.

Planen ska innehålla:

- *En sammanfattande beskrivning av nämndens uppföljningsansvar*
- *Vad som ska följas upp*
- *Vilka former av uppföljning som kommer att tillämpas (tillsyn, verksamhetsuppföljning, avtalsuppföljning etc.)*
- *Vem eller vilka som ansvarar för att genomföra uppföljningarna*
- *Särskilda granskningsområden under året*
- *Tidplan*
- *Former för återkoppling av resultat (till nämnd, till utförare och till allmänhet).*

Allmänhetens rätt till insyn

Kommunens avtal med privata utförare ska utformas på så sätt att kraven ska vara tydliga, relevanta och tillräckliga i syfte att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunens krav.

Varje nämnd ska i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter ska begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan omfattande merarbete och inte strider mot lag eller annan författning eller inte anses utgöra företagshemligheter enligt lag.

Bedömning

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen hemställa kommunfullmäktige att besluta anta förvaltningens förslag till program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser i detta skede.

Konsekvenser för barn och unga

Beslutet medför inga konsekvenser för barn i detta skede.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av kommunledningskontoret.

*Frida Nilsson
Kommundirektör*

*Daniela Fuciu
Chef för kommunledningskontoret*

Kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare

Innehåll

Inledning och syfte	3
Definition privat utförare och kommunen som huvudman	4
Mål och riktlinjen för verksamheten som ska följas upp	4
Uppföljning av privata utförare	5
Nämndernas årliga uppföljningsplan	5
Allmänhetens rätt till insyn	6

Inledning och syfte

Kommunfullmäktige ska varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Programmet ska gälla för en mandatperiod och om förhållandena inte förändrats kan den fastställas på nytt. Beslut om programmet kan inte delegeras till kommunstyrelse eller nämnd.

Kommunens ansvar gällande uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare regleras i huvudsak i 10 kap. 7-9 §§ kommunallagen (KL) och innebär bland annat att:

- Kontrollera och följa upp verksamhet som enligt avtal drivs av en privat utförare, och detta arbete ska vara strategiskt och systematiskt,
- Genom avtal tillförsäkra information som gör det möjligt för allmänheten att få insyn,
- Se till att kommunala bolag ger allmänheten insyn i verksamhet som de överlämnar till privata utförare,
- Har en generell informationskyldighet när enskilda personer kan välja mellan utförare.

Syftet med att fullmäktige ska lägga fast ett program är att lyfta frågorna om uppföljning och insyn till en politiskt strategisk nivå, för att där lägga fast grundkrav och omfattning, struktur och ansvar samt krav på återkoppling till brukare och allmänheten. Fullmäktiges program blir därmed vägledande för hur arbetet ska genomföras och vad det ska innehålla.

Dessutom ska kommunen i egenskap av ägare till kommunala bolag även se till att bolagen i sin tur ger allmänheten insyn i verksamhet, som de överlämnar till privata utförare. För aktiebolag sker detta lämpligen med ägardirektiv som lägger fast att fullmäktiges program i tillämpliga delar även ska gälla för de kommunala bolagen, främst vad avser allmänhetens insyn.

Fullmäktiges program ska innehålla följande:

- Mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare,
- Information om hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga krav ska följas upp,
- Hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Definition privat utförare och kommunen som huvudman

Begreppet privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet (se 3 kap. 12 § KL). Kravet på program, uppföljning och insyn omfattar alla som utför kommunal verksamhet, oavsett om det är välfärdstjänster eller annan kommunal verksamhet. En privat utförare är en privat aktör utan kommunalt ägande. Varken ett hel- eller delägt kommunalt bolag eller en sådan stiftelse eller förening som avses i 3 kap. 11 § KL är att betrakta som privata utförare.

Privata aktörer kan bli utförare av en kommunal angelägenhet genom att:

1. Vinna en offentlig upphandling enligt Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).

2. Kvalificera sig för att ingå i ett valfrihetssystem enligt Lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV).
3. Verksamheten formellt överlämnas efter en offentlig upphandling enligt Lag (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF).
4. Vid tecknande av avtal med idéburna organisationer som avser avtal med ekonomiska villkor dvs. att tillhandahålla tjänster för kommunens räkning i utbyte mot ekonomisk ersättning. Detta påverkas inte av hur kommunens anskaffning av tjänsterna finansieras.¹
5. Sälja enstaka tjänster till kommunen.

Kommunen är huvudman för verksamhet som bedrivs enligt ovanstående punkter förutom punkt 5. Dessutom är kommunen inte huvudman för privata utförare som driver förskola och skola.

Mål och riktlinjen för verksamheten som ska följas upp

De mål och riktlinjer som styr såväl kommunala som privata utförare inom respektive ansvarsområde är:

- De lagar, förordningar och föreskrifter som gäller eller kan komma att gälla för verksamheten,
- De mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställer genom budget och relevanta styrdokument,

¹ Tillhandahållande av icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse inom ett idéburet offentligt partnerskap omfattas ej av upphandlingskyldighet och är därmed inte föremål för ett tjänstekontrakt enligt LOU.)

- De mål och riktlinjer som nämnden och bolagen fastställer för verksamheten genom verksamhetsplan och internkontrollplan.

Uppföljning av privata utförare

När en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten. Uppföljning och kontroll av verksamhet som genom avtal lämnats över till privata utförare ska prioriteras och särskilt inriktas på medborgarfokus, säkerhet och risken för ekonomiska oegentligheter. Det är varje nämnds ansvar att säkerställa att all verksamhet bedrivs i enlighet med angivna mål och riktlinjer.

I syfte att förenkla och enhetliggöra målstyrningsprocessen är uppföljningen integrerad i styrmodellen och nämndens årliga plan för uppföljning av privata utförare ingår i nämndens verksamhetsplan.

Uppföljning görs i huvudsak av två skäl:

- som kontroll av att uppdrag utförs i enlighet med mål, uppdragsbeskrivningar, förfrågningsunderlag, anbud och avtal
- som ett led i att utveckla verksamheten i syfte att skapa utrymme för nya och förbättrade tjänster

Nämndernas årliga uppföljningsplan

Samtliga nämnder ska med kommunfullmäktiges program som grund utarbeta en årlig plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp för privata utförare. Planen ska biläggas nämndernas verksamhetsplaner

och återredovisas i samband med nämndernas verksamhetsberättelse i enlighet med kommunens styrmodell. Varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar också för att detta regleras i de avtal/uppdragsbeskrivningar som träffas med varje utförare.

Planen ska innehålla:

- En sammanfattande beskrivning av nämndens uppföljningsansvar,
- Vad som ska följas upp,
- Vilka former av uppföljning som kommer att tillämpas (tillsyn, verksamhetsuppföljning, avtalsuppföljning etc.),
- Vem eller vilka som ansvarar för att genomföra uppföljningarna,
- Särskilda granskningsområden under året,
- Tidsplan,
- Former för återkoppling av resultat (till nämnd, till utförare och till allmänhet).

Allmänhetens rätt till insyn

När enskilda kan välja mellan olika utförare av nämndens tjänster, ska nämnden lämna information om samtliga utförare om inte annat är särskilt föreskrivet. Informationen som begärs in från den privata utföraren ska ha en koppling till upphandlingen och den verksamhet som ska upphandlas.

Varje nämnd ska i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över

till en privat utförare. Information ska lämnas på ett sakligt, relevant, jämförbart och lättillgängligt sätt. Utföraren ska kunna lämna information när kommunen begär det. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Nämnden ska i sin begäran precisera vilken information som efterfrågas.

Utförarens skyldighet att lämna uppgifter ska begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan omfattande merarbete och inte strider mot lag eller annan författning eller inte anses utgöra företagshemligheter enligt lag.

§ 35

Ärenden till kommunstyrelsens sammanträde den 15 september 2020

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta att anta förslagen så som sina egna i enlighet med förvaltningens förslag med undantag för de ärenden där annat anges (*kursiv stil*). *Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar överlämna ärendet utan eget förslag till ställningstagande.*

Sammanfattning av ärendet

Allmänna ärenden

Stockholm Syd Mörby – Nykvarns område för näringsliv och utveckling

Dnr KS/2020:97

Sammanträdestider 2021

Dnr KS/2020:389

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar överlämna ärendet utan eget förslag till ställningstagande.

Lokal överenskommelse med föreningslivet på remiss

Dnr KS/2020:410

Revidering av vård- och omsorgsplan för Nykvarns kommun

Dnr KS/2020:400

Drar ut ärendet med medskickat, behövs detta dokument

Kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av privata utförare

Dnr KS/2020:405

Redovisning av kommunalt partistöd 2019 och utbetalning av partistöd 2021

Dnr KS/2020:286

Ekonomiska ärenden

Månadsuppföljning augusti 2020

Dnr KS/2020:7

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar överlämna ärendet utan eget förslag till ställningstagande.

Samhällsbyggnadsärenden

Exploateringsavtal för del av Baffeln 2 och 11

Dnr KS/2020:39

Detaljplan Baffeln 2 och 11 - Antagande

Dnr KS/2015:337

Planbesked för del av Nykvarn 1:35 (Bågskytt)

Dnr KS/2020:86

Drar ur ärendet från kallelsen.

Planbesked Näsby 4:3 (Finkarby 4:4)

Dnr KS/2020:291

Granskning Ströpsta 3:94

Dnr KS/2016:302

Motioner och medborgarförslag

Svar på motion, Utbyggnad av Hökmossebadet

Dnr KS/2018:546

Svar på motion, Senarelägga arbetet med detaljplan Hökmossebadet 1 b

Älgbostad

Dnr KS/2018:30

Svar på medborgarförslag, Utöka antalet parkeringar vid Hökmossebadet

Dnr KS/2019:407

Svar på medborgarförslag, Restaurera Älgbostad

Dnr KS/2018:617

Drar ur ärendet från kallelsen.

Yttranden

Remissvar: Begäran om yttrande avser en ny luftledning från Långbro till

Almnäs i Nykarvns kommun, nätkoncession för linje (2019-102327)

Dnr KS/2020:361

**Remissvar: Betänkande Högre växel i minoritetspolitiken - Stärkt samordning
och uppföljning (SOU 2020:27)**

Dnr KS/2020:404

Beslutet expedieras till

Akten

Kommunstyrelsen

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande